

A TRAIÑEIRA EN GALICIA

Fidel Simes

A "traíñeira", é unha embarcación identificada co Cantábrico e adicada a pesca de especies de superficie, sardiña e anchoa principalmente, empregando artes de pesca cerqueiras, aínda que tamén podía empregar artes de enmalle. O motivo principal do seu uso nestas pesquerías eran a velocidade e manobrabilidade ofrecidos pola embarcación. Algunhas fontes fan referencia a unha

orixe vencellada ás antigas lanchas baleeiras que pescaban cetáceos dende as costas.

Podese dicir que unha traíñeira tipo, tiña doce metros de eslora, dous e medio de manga e un metro de puntal, estas medidas fan as súas formas moi peculiares e facilmente recoñecibles, presenta unha relación eslora/manga moi alta o que significa que é moi longa en proporción ao seu ancho, a súa caderna mestra presenta unha sección en "U", co fondo practicamente horizontal e un costado plano, as liñas en proa e popa afinase buscando formas máis hidrodinámicas, salientando ademais o seu puntal, que resulta baixo para un barco destas dimensións que navega en mares abertos. O motivo da súa velocidade e manobrabilidade reside nestas características, a elevada relación eslora/manga fai a embarcación máis rápida, permitindo ademais armar maior cantidade de remos por cada costado.

Por outra banda, as formas cheas da súa caderna mestra aumentan o desprazamento diminuindo o calado, conseguindo mellorar o seu comportamento nas viradas e, ao tempo, reducir a resistencia ao avance da embarcación. A proa presenta unha curva moi tendida, sen lanzamento; a popa ten un deseño que se cofece como tipo "noz", o que orixina que a súa máxima eslora se atope na liña de flotación. Precisamente esa forma da popa adopta unha solución un tanto peculiar, pois mentres na liña de flotación presenta unhas seccións afinadas e con escaso volume, un pouco por riba desta as formas éñchense aumentando así considerablemente o seu espazo interior. Esta peculiaridade non é casual, xogando un papel fundamental en manobras de navegación como a "collida das empopadas", conservándose nas traíñeiras de competición actuais esta característica.

Da distribución do espazo interior cómpre indicar que orixinariamente contaba con dúas pequenas

Bar

atu ru xo

BUEU

expert

TV · VIDEO · HI-FI · ELECTRODOMESTICOS

comercial avilés

Plaza Arco, 5 - Telf.: 986 30 13 36 CANGAS (Pontevedra)

Traíñeira

Cubertas situadas nos extremos de proa e de popa, distribuíndose no oco restante os bancos separados equiespaciadamente.

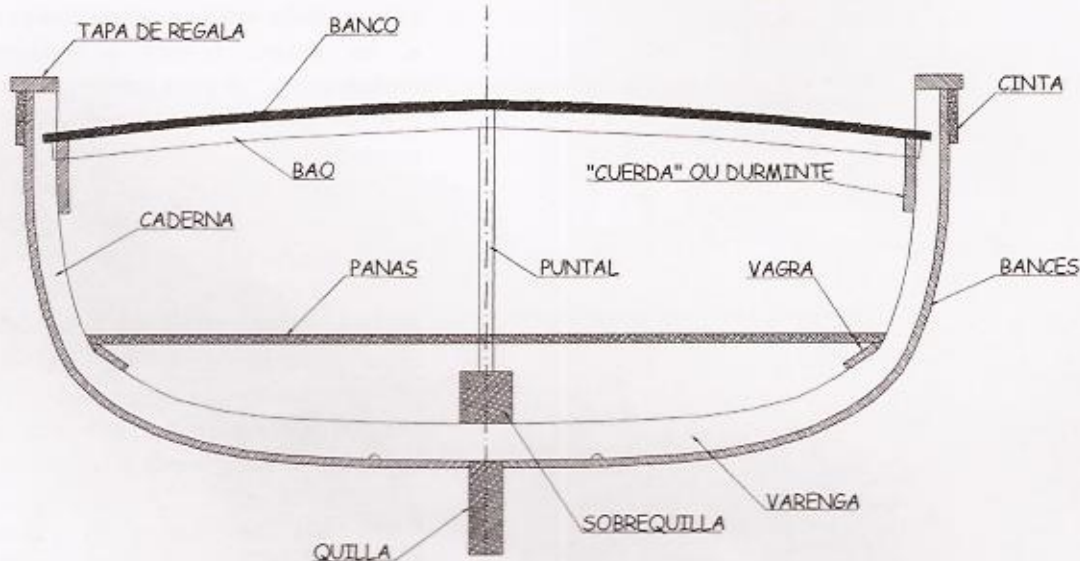
Na súa orixe, a súa propulsión era mixta, con remos e vela, podendo aparellar ata dúas velas místicas, moi semellantes en canto ás formas á, máis coñecida por nos, vela do bote polbeiro, coa particularidade de que o puño de proa se fixaba máis preto do pau. Nembargantes, e a pesares da posibilidade desta armadura, a traíñeira é una embarcación deseñada para navegar con remos, chegando nalgúns casos incluso a aparellar ata dez remos por banda.

A traíñeira chega a Galicia arredor do 1900 coa arte do "cerco de jareta". A súa chegada foi motivo de confrontación entre os mariñeiros desta arte e os xeiteiros que consideraban unha ameaza para a súa supervivencia estas redes máis efectivas e con máis rendimento pesqueiro que o xeito.

A introducción das traíñeiras foi lenta no seu inicio, pero imparabile unha vez vencida a resistencia dos xeiteiros. A demanda desta tipo de embarcacións fixo que os nosos carpinteiros de ribeira comezasen a construílas; copiando as formas nun principio para, posteriormente, modificalas coa súa visión particular deste barco, adaptada ás necesidades e requerimentos do noso litoral tan diferente ás súas costas de orixe. As liñas fundamentais mantéñense pero as formas que nun inicio eran afinadas fanse máis cheas tratando de gañar desprazamento o que vai permitir que poidan levar máis carga (debe considerarse que a distancia ós caladoiros de pesca é moi pequena (a propia ría). Tamen variou a distribución do espazo interior, ó incorporarse os corredores e incrementar o tamaño da cuberta de proa.

CADERNA MESTRA

MADERAS FREIRE S.L.

ASERRADERO Y MADERAS EN GENERAL

c/ Montero Ríos, 26 Tel. 32 00 66
BUEU Ptlar. 32 03 70

RESTAURANTE - BAR

BAR CELTA

VIÑOS E TAPAS
ESPECIALIDADE: PULPO E PEIXES

Alfredo Saralegui, 28 - CANGAS DO MORRAZO

Tfno. 986 30 00 88

Este novo deseño aporta a embarcación máis seguridade, ó mellorar o seu comportamento ante un embarque de auga. Os corredores aumentan o ángulo de inundación e, ademais, reducen a entrada de auga mentres se recolle o aparello. Por outra banda, o aumento da cuberta de proa diminúe o risco dun embarque de auga durante o cabeceo.

Nalgúns portos das Rías Baixas, os carpinteiros empregaron as novas formas para construír embarcacións de menor porte, pero mantendo en esencia a fasquía da traíñeira. No porto de Bueu arredor do 1930, construíanse un tipo de barco que recibía a denominación de lancha, pero que non debe confundirse coa lancha de relinga tradicional galega. Esta lancha-traíñeira, era unha

embarcación de entre seis e oito metros de eslora e era empregada no uso de artes pesqueiras como o xeito. Como exemplo desta tipoloxía temos a lancha "Pescadoira" construída no taller de Purro.

A explicación máis adecuada á rápida incorporación da traíñeira ás costas galegas cabe relacionala coa inexistencia dunha embarcación tradicional galega con características similares, pois as embarcacións propias das nosas costas son de fortes quillas e bastante mangudas, o que lles confire moita seguridade pero escasa velocidade, característica necesaria para o manexo adecuado dos novos aparellos de cerco.

Vinoteca

» Delicatessen » Catering » Tapería

Montero Ríos, 173
Tel 986 32 00 09

Bueu
Pontevedra

JUAN VILLAR **PELUQUEROS**

Ramal dos Galos, 9 telf. 986 32 43 74 **BUEU**